

Sygn. akt - IX Ka 680/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27. lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w składzie:

Przewodniczący - S.S.O. Barbara Plewińska

Sędziowie: S.S.O. Aleksandra Nowicka

S.S.O. Rafał Sadowski (spr.)

Protokolant - st. sekr. sąd. Katarzyna Kotarska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu Barbary Dryzner

po rozpoznaniu w dniu 27. lutego 2014 r.

sprawy **A. Ż.** - oskarżonego z art. 278§1 kk,

na skutek apelacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w Golubiu- Dobrzyniu,

od wyroku Sądu Rejonowego w Brodnicy z dnia 18. października 2013 r., **sygn. akt VII K 346/13**,

uchyla zaskarżony wyrok w całości i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Brodnicy do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt IX Ka 680/13

UZASADNIENIE

A. Ż. został oskarżony o to, że w dniu 25 marca 2013 r. w miejscowości D., gm. K., pow. (...), woj. (...), w obrębie działki nr (...) z terenu zadrzewionego zabrał w celu przywłaszczenia 11 sztuk drzew brzozy o wartości 302, 80 zł, 1 drzewo osiki o wartości 34,95 zł i 2 drzewa wierzby o wartości 0,92 zł, tj. mienie o łącznej wartości 338,67 zł na szkodę Agencji Nieruchomości Rolnej

- tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 kk

Wyrokiem z dnia 18 października 2013 r. Sąd Rejonowy w Brodnicy VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Golubiu-Dobrzyniu, sygn. akt VII K 346/13, przyjmując, że oskarżony dopuścił się zarzucanego czynu, z tym ustaleniem, że stanowi on wypadek mniejszej wagi, tj. przestępstwa z art. 278 § 3 kk, i uznając, że wina i społeczna szkodliwość jego czynu nie są znaczne, na mocy art. 66 § 1 i 2 kk w zw. z art. 67 § 1 kk, postępowanie karne wobec niego warunkowo umorzył na okres próby wynoszący 1 rok.

Na mocy art. 67 § 3 kk w zw. z art. 39 pkt 7 kk orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 600 zł.

Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 60 zł tytułem opłaty sądowej oraz obciążył go wydatkami poniesionymi w sprawie w kwocie 90 zł.

Wyrok ten zaskarżył **na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej orzeczenia o karze oskarżyciel publiczny**, zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na mylnym uznaniu, że stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, jak

również stopień zawinienia oskarżonego nie są znaczne, a w konsekwencji - warunkowym umorzeniu postępowania karnego przeciwko w/w.

Powołując się na powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie oskarżonego za winnego popełnienia wykroczenia z art. 119 § 1 kw i wymierzenie mu za ten czyn kary grzywny w kwocie 900 zł, orzeczenie na podstawie art. 30 kw przypadku przedmiotów służących do popełnienia przestępstwa, tj. piły spalinowej oraz przyczepcy i obciążenie go kosztami postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Argumentacja użyta w apelacji oskarżyciela publicznego nie przekonała sądu odwoławczego. Wprawdzie zaskarżony wyrok został uchylony, ale nie dlatego, że sąd podzielił zarzuty apelacji, lecz z powodu zmiany przepisów określających granice tzw. czynów przepołowionych.

Nie ma racji skarżący, twierdząc, że sąd meriti błędnie uznał, że wystarczające do zabezpieczenia realizacji wszystkich celów postępowania wobec oskarżonego byłoby zastosowanie środka probacyjnego. Zawarta w apelacji argumentacja nie przekonuje, że nie zasługuje on na tak łagodne potraktowanie. Na kanwie prawidłowo ustalonego stanu faktycznego sąd I instancji trafnie ocenił zarówno jego zawinienie, jak i stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu. Wycinając drzewo faktycznie spowodował on szkodę w środowisku naturalnym, jednakże oceniając jej wymierną skalę nie można, jak czyni to skarżący, abstrahować od tego, że wartość pozyskanego przez niego w ten sposób drewna była w istocie niewielka. Do realiów sprawy (popełnienie czynu zabronionego miało charakter incydentalny na tle pozytywnej linii życia oskarżonego, nie wiązało się z żadnymi przygotowaniem poza zabranie narzędzia bez którego nie da się wyciąć drzewa i małej przyczepki umożliwiającej przewiezienie niewielkiego ładunku) nie przystają też sugestie o profesjonalnym charakterze działań oskarżonego. To, że wydany (pod nieobecność oskarżonego, który nie miał możliwości złożenia dodatkowych wyjaśnień) wyrok zaoczny (w którym społeczna szkodliwość czynu również oceniona została jako uzasadniająca uznanie go za wypadek mniejszej wagi) był surowszy, nie uniemożliwiało warunkowego umorzenia postępowania. Wywody skarżącego zdają się prowadzić do wniosku, że warunkowe umorzenie postępowania w sprawach o kradzież drewna z lasu zasadniczo nie powinno być dopuszczalne, ale przecież ustawodawca takiego ograniczenia stosowania instytucji warunkowego umorzenia postępowania nie wprowadził! Reasumując powyższe wywody - gdyby nie zmiana przepisów, zaskarżone rozstrzygnięcie w pełni należałoby zaakceptować.

W związku ze zmianą stanu prawnego spowodowaną wejściem w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, zaskarżony wyrok, którym warunkowo umorzono wobec oskarżonego postępowanie, przesadzając, że popełnił on czyn wypełniający znamiona przestępstwa z art. 278 § 3 kk, faktycznie nie mógł jednak się ostać. Od dnia 9 listopada 2013 r. czyn, polegający na zaborze w celu przywłaszczenia drzewa o wartości nie przekraczającej 1/4 minimalnego wynagrodzenia nie stanowi przestępstwa, lecz wykroczenie z art. 120 § 1 kw, a orzeczenie o konsekwencjach wynikających z jego popełnienia musi opierać się na przepisach kodeksu wykroczeń.

Z powodów, o których była już mowa, niemożliwe było dokonanie zmiany wyroku zgodnie z wnioskiem prokuratora. Oceniając całokształt dolegliwości wynikających z takiego orzeczenia, stwierdzić należy, że niekarany dotychczas oskarżony, który popełnił czyn o niewielkiej społecznej szkodliwości i wyraził skruchę, nie zasłużył na tak surowe potraktowanie, jak postulował skarżący. W związku z tym, że kodeks wykroczeń nie przewiduje możliwości warunkowego umorzenia postępowania w sprawie o wykroczenie, konieczne stało się zastosowanie innej reakcji karnej, adekwatnej do trafnie ocenionych przez sąd I instancji zawinienia oskarżonego oraz społecznej szkodliwości jego czynu, tak, by dolegliwość wynikająca z orzeczenia o konsekwencjach popełnienia czynu po uznaniu go za wykroczenie nie przewyższała tej wynikającej z zaskarżonego rozstrzygnięcia. Funkcje takie mogłoby, zdaniem sądu odwoławczego, należycie spełnić na przykład skorzystanie z instytucji odstąpienia od wymierzenia kary i poprzestanie na orzeczeniu nawiązki w wysokości podwójnej wartości drzewa. Rozstrzygnięcie takie jest wprawdzie - w przeciwieństwie do warunkowego umorzenia postępowania, które nie wiąże się ze skazaniem - równoznaczne

z ukaraniem sprawcy, jednakże całokształt dolegliwości wynikającej z takiego orzeczenia, którym czyn oskarżonego zostałby zakwalifikowany z niewątpliwie łagodniejszego przepisu ustawy (jako wykroczenie), byłaby w istocie porównywalna z tą związaną z warunkowym umorzeniem postępowania o przestępstwo na okres próby, połączonego z orzeczeniem świadczenia pieniężnego. Sąd odwoławczy nie mógł jednak z uwagi na wynikający z art. 454 § 1 kpk zakaz skazania osoby, co do której w I instancji warunkowo umorzono postępowanie, sam zmienić w tym kierunku zaskarżonego wyroku. Wyrok, w którym zawarto orzeczenie o odstąpieniu od wymierzenia kary, który może zapaść tylko w następstwie przyjęcia, że doszło do zawinionego zrealizowania znamion przedmiotowych normy sankcjonowanej, należy wszak zaliczyć do grupy wyroków skazujących. W związku z tym zaskarżony wyrok został w całości uchylony, a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Rozpoznając ponownie sprawę, Sąd Rejonowy winien dokonać prawnej oceny zachowania oskarżonego i wyboru reakcji karnej zgodnie z regułami wynikającymi z aktualnego stanu prawnego, mając na uwadze stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu, jego zawinienie oraz właściwości i warunki osobiste.